

Zalakaros VÁROS IFJÚSÁGI KONCEPCIÓJA

Bevezető

Város Önkormányzata a felnövekvő generációk társadalmi beilleszkedése érdekében kiemelt fontosságúnak tartja a család és az iskola működési feltételeinek legoptimálisabb biztosítását. Különös jelentőséget tulajdonít és támogatja azokat a kezdeményezéseket, programokat, amelyek a prevenciót tűzik ki célul, átfogó- komplex elképzelést fogalmazznak meg, amelyek széles szakmai és társadalmi összefogáson alapulnak. Egy városnak úgy kell tekintenie a fiatalokra, mint a változások hordozóira és igazi, valódi erőforrásokra.

Egy koncepció azért készül, mert a koncepció témáját képező területtel a jövőben foglalkozni akar a koncepció készítője, és kell egy dokumentum, ami megmondja: az adott területen a következő időszakban milyen célok vannak, ezek elérése érdekében milyen irányokban van tennivaló. A végső cél természetesen nem maga a koncepció, hanem a koncepció alapján végrehajtott tettek eredménye. Ha az önkormányzati koncepció tárgya az ifjúság, akkor e társadalmi csoportnak a jövőjét próbáljuk meghatározni. Az ifjúsági koncepció készítése különleges feladat egy önkormányzat számára. Hivatalos és vállalt feladatai kapcsán ugyan számos metszetben van és lehet rálátása az ifjúság problémáira, igényeire, de nincs és nem is lehet ezekről kellőösszépe. Ennek számos oka van, amelyek közül kiemelendő, hogy az ifjúság többnyire a koncepciót megalkotókhoz képest egy másik generáció, amelyikráadásul az érdekeit városi szinten nem tudja közvetlenül képviselni, ettől aztán mindinkább egy sajátos "külön" világ lesz. Vannak önkormányzati koncepciók, melyek érintik az ifjúságéletét is, de alapvetően egy másik konkrét területet szabályoznak (pl. lakás-, sport-, kulturális koncepció) Az ifjúsági feladatok jellegzetesen több ágazatot érintenek illetve ágazat-köziek. Ezen túl részben kötelező feladatok, amelyeket jogszabályok szabnak meg az önkormányzatok számára, másrészt önként vállalt önkormányzati feladatok.

A város ifjúsági koncepciója kidolgozása során illetve az elfogadott koncepcióban az Önkormányzat a jogszabályok és az önkormányzati koncepciók ismeretéből indul ki és nem ismétli az abban foglaltakat. Az ifjúság – ez a 15 – 29 év közötti generáció a koncepció szempontjából többféleképpen is tagolható lenne. Adódik a legegyszerűbb felosztás: két nagy kategória: azok, akik még oktatási intézményekben tanulnak, és azok, akik már az iskolapadokból kikerültek, felnőtt életüket megkezdik, családot alapítanak, dolgoznak, vagy munkanélküliek. Tagolhatók egészségi – szociális állapota szerint (egészséges és beteg, továbbá szociálisan hátrányos helyzetű vagy jó szociális körülmények között van) egyedül álló vagy családos . Szüleikkel élnek – szülőktől külön de egyedülállóan – szülőikkel együtt, és új családjukkal közös háztartásban, vagy külön háztartásban ,egy fedél alatt.

Az ifjúsági korosztályt a középiskolás kortól a felnőtté válásig, vagyis 15-26(29) éves korig határozhatjuk meg. (Másként: ifjúsági korosztály: 13-22 éves korig, fiatal felnőtt korosztály: 23-35 éves korig.)

Ezen belül további differenciálással a zalakarosi adatok a következők:

Zalakaros város összlakossága 2140 fő (2008.12.31 állapot szerint)

ifjúsági korosztály	15 - 22 éves korig (159 fő)
fiatal felnőtt korosztály	22 - 26 éves korig (114 fő)

ebből

15 -18 évesek száma	78 fő
19 - 29 évesek száma	270 fő

Összesen 348 fő, (192 férfi-156 nő) az összlakosság 16,26 %-a.

A koncepcióban beszélni kell a fiatalok szükségleteiről – arról, hogy mik azok, amiket ki kell elégíteniük.

A fiatalok szükségletei:

- elemi szükségletek (család, táplálkozás, lakás, ruházat, egészséges természeti és normális társadalmi környezet)
- tanulás, szellemi-, testi fejlődés
- szakma, hivatás megszerzése
- pályaválasztás, elhelyezkedés, munkavégzés
- családalapítás
- önálló lakáshoz jutás
- megélhetés, tisztas jövedelem
- társas élet, kapcsolatok, a szabadidő tartalmas eltöltése, rekreáció, regenerálódás
- politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális életben való részvétel, szerepvállalás

Az érettségi után a tehetséges fiatalok elkerülnek a városból és egyetemen, főiskolán szereznek diplomát illetve a megfelelő intézményekben szakképesítést. E képezések megszerzését követően cél, hogy közülük minél többen térjenek vissza. Az eltávozottakból akkor lesznek visszatérők, ha itt munkahelyet illetve lakhatási lehetőséget találnak, továbbá minél több olyan szolgáltatást, ami a mindennapokhoz szükségesek. A tanulmányaik befejezése után a helyben maradók dolgozni kezdenek, családot alapítanak. Rájuk majdnem ugyanazokat kell elmondanunk, mint az előző kategóriánál: munkahelyet illetve lakhatási lehetőséget, szolgáltatásokat kell hogy találjanak. A fiatalok életének „szervezése” rendkívül kényes feladat. Először is: a fent felsoroltak között igen kevés olyan van, ahol az önkormányzatnak közvetlen beavatkozási lehetőségei vannak.

Az ifjúság a társadalmon belül önálló szubkultúrával bíró speciális csoportként létezik. A korosztály jellemzője, hogy informális csoportokra, baráti társaságokra tagolódik. Mindezekből következik, mind a korosztályn belül, mind a társadalom többi rétegével való kommunikációban nehézségek vannak. Szükség van tehát a kommunikációs csatornák tudatos építésére, valamint a korosztály képviselőinek lehetőséget kell adni a helyi újságban való publikálásra, esetleg ifjúsági oldal szerkesztésére.

A koncepció alapelvei:

☐Az ifjúság új értékek hordozója, teremtője, jelentős erőforrás.

Alapvető fontosságú a fiatalság demokratikus közéleti szocializációja, és részvétele a koncepció megvalósításában.

Az Önkormányzat épít:

- a hatályos önkormányzati koncepciókban foglaltakra;
- a civil szervezetek illetve korosztályi szervezetek és csoportok

együtműködésére;

□Meghatározó elv az önrendelkezés alapelve, amelynek értelmében az Önkormányzat, csak az ifjúsági korosztályok intézményes képviselőinek egyetértésével hoz rájuk vonatkozó döntéseket.

A 15-29 éves korosztályok tagjait szervezetten a Karosi Ifjak Köre (23 fő) reprezentálja.

A Konceptiót az Önkormányzat a fenti alapelvek betartásával kétévenként felülvizsgálja,

Hosszú távú célok, feladatok:

- Az önkormányzat legfontosabb feladata hosszú távon a munkahelyteremtés elősegítése, mely a jól képzett fiatalok megtartására irányul
- .
- Kedvező lakásfeltételek kidolgozása, olcsóbb árfekvésű lakások kialakítása.
- Középiskolai képzés megteremtése
- Művelődési és szórakozási lehetőségek biztosítása.
- Egészségügyi helyzet szinten tartása.
- Sportolási lehetőségek megtartása,bővítése.
- Alkohol- és drogprevenció.

Középtávú célok, feladatok:

Munkahelyteremtés:

- Egy település megtartó erejének a legfontosabb eleme a munkahelyek létesítése, melynek elősegítése az önkormányzat egyik legfontosabb feladata.
- Fontos a már meglévő vállalkozások megtartása, de az újak beindításához is meg kell teremteni a feltételeket.
- Minden pályázati és egyéb feltételt ki kell használni a munkahelyteremtés érdekében. Az Önkormányzat feladata, hogy segítse a vállalkozások létrejöttét, ide települését, annak érdekében, hogy minél több fiatal dolgozhasson és családot alapíthasson

Lakáshelyzet:

- Az Önkormányzat saját lehetőségeit megvizsgálva építési telkek,lakások építésével,kialakításával bővítse a lakáshoz jutást.
- Első lakáshoz jutó fiatalok támogatása.

Oktatás:

Az önkormányzat oktatási koncepciója, az oktatás önkormányzati minőségirányítási programja, a város nevelési-oktatási intézményeinek pedagógiai, valamint minőségirányítási programjai megfelelő koncepciót nyújtanak az e területen jelentkező feladatokra.

Egészségmegőrzés:

- Meg kell őrizni az egészségügyi alapellátás jelenlegi színvonalát, nagyobb súlyt kell fektetni az egészségmegőrző és megelőző programokra, szűrővizsgálatokra.
- Fel kell mérni a fiatalok alkohol, drog stb. veszélyeztetettségi helyzetét, melynek ismeretében intézkedési tervet kell kidolgozni.
- Az egészségügyben dolgozók vállaljanak nagyobb szerepet az ifjúság egészségmegőrzésében, felvilágosításában.

Közművelődés

- Fontos feladat az ifjúság művelődés iránti igényeinek, folyamatainak feltárása, fejlesztése. A szabadidő hasznos eltöltéséhez továbbra is lehetőségek biztosítása művészeti közösségek fenntartásával, szakmai háttér biztosításával.
- Az ifjúság érdeklődésének megfelelő klubok, tanfolyamok működéséhez, szervezéséhez megfelelő lehetőséget kell biztosítani a Községi Házban.
- Az ismeretterjesztés területén az ifjúság érdeklődésének, problémafelvetésüknek megfelelő előadásokkal segítse a közművelődési intézmény a tájékoztatást. Többféle vetélkedővel, versennyel segítse az egyéni megmérettetést és kibontakoztatást.
- A közművelődés intézménye segítse elő a fiatalok igényeihez, életkori sajátosságukhoz, sokrétű gondolatiságukhoz igazodó programok szervezését, melyek a kultúra alapértékeit hordozzák.
- Meg kell ismertetni a fiatalokkal a helyi társadalom értékeit, hagyományait és az európai kultúrában elfoglalt helyünket. Törekedni kell arra, hogy bevonjuk a fiatalokat az ünnepi lét kultúrájának ápolásába, a városi ünnepi rendezvények programjainak megvalósításába.

- A gyorsan fejlődő informatikai társadalomban való eligazodást, az ifjúság tanulását, szakmai fejlődését segítse a Városi Könyvtár sokrétű és értékes könyvvállományával és a folyamatosan bővülő informatikai szolgáltatásokkal.
- Cél az, hogy az itt felnövekvő nemzedék a kultúrán keresztül is kötődjön városhoz, a művelődés és szórakozás lehetőségei pedig segítsék felnőtté válását, emberi kiteljesedését.

Sport

- Önkormányzatunk jelenleg is rendelkezik hatályos sportkoncepcióval, melynek felülvizsgálata 2008-ban megtörtént. Az abban foglaltaknak megfelelően kiemelt figyelmet kell fordítani az ifjúság sportolási lehetőségeinek a biztosítására a meglévő lehetőségek jobb kihasználására.
- Források felkutatásával javítani és bővíteni szükséges a sportolás feltételrendszerét.

Közösségi színterek kialakítása

A fiatalok önszerveződése alapjaiban eltér a civil szerveződésektől. Különösen fontos, hogy közösségi terület saját maguk uralják, ahol nem kell saját viselkedési szabályaktól jelentősen eltérni. Erre egy közművelődési intézmény teljes mértékben nem alkalmas, de megfelelő átalakítással, szervezéssel biztosítható az ifjúság számára is megfelelő közösségi tér kialakítása.

Ez a tervekben szereplő új Közösségi Ház épületében valósítható meg.

Rövid távú célok, feladatok:

Közösségfejlesztés:

Ahhoz, hogy az ifjúsági munka jól működhessen a fiatalok aktív közreműködésével, legfontosabb, hogy olyan képzést kapjanak, mely által képesek lesznek erre a feladatra. Ez nem egyszerű és hosszabb időtartamot vesz igénybe. Az ifjúság által megbízott vezető legyen jelen és működjön közre az ifjúságot érintő döntések előkészítésében, kapcsolódjon be a képviselő-testület munkájába.

Az ifjúságpolitikai koncepcióban foglalt feladatok koordinálásához, szervezéséhez a végrehajtásban való közreműködéshez szükségeszerű ifjúsági koordinátor megbízása.

Az ifjúsági koordinátor feladata:

- Szervezi és elősegíti a településen működő formális és informális ifjúsági szervezetek tevékenységét és koordinálja azokat.

- Elősegíti az Alkotmányban, a gyermekeket és az ifjúságot érintő jogszabályokban rögzített jogok és kötelességek megismertetését és érvényre juttatását.
- Támogatja és elősegíti az ifjúság önszerveződését.
- Kezdeményezi és koordinálja a fenti tevékenységet érintő megyei, regionális, országos és nemzetközi szintű kapcsolatokat.
- Összekötő kapocs az Önkormányzat és az ifjúsági szervezetek között, képviseli mindkettő érdekeit, egyeztet közöttük.

Fontos, hogy az ifjúsági referens olyan személy legyen, akit a fiatalok elfogadnak, tekintélye van, megérti és kezelni tudja problémáikat.

A koncepcióban foglalt feladatok megvalósítása csak a fiatalok aktív közreműködésével érhető el. Szükséges, hogy fiataljaink bekapcsolódjanak a város közéletébe annak érdekében, hogy önmaguk helyzetén javítani tudjanak. Fontos, hogy a ma fiatalságát megtanítsuk a feladatok megoldására, ehhez azonban a képviselő-testület, a bizottságok, a város intézményei összehangolt tevékenysége szükséges.

Az ifjúság éleetszférái:

1. Oktatás, képzés
2. Szabadidő, kultúra, sport
3. Egészség, életmód mentálhigiéné, szociális igények
4. Érdekvégyesítés, érdekképviselet
5. Pályaválasztás, munkavállalás
6. Lakáshoz jutás
7. civil szervezetek, nemzetközi kapcsolatok

1. Oktatás, képzés

Zalakaroson egy általános iskola található, középiskolába döntően (mintegy 80 %) Nagykanizsára járnak a tanulók.

A településen korábban voltak elképzelések középiskola, sőt főiskola létesítésére is, jelenleg ezek a tervek lekerültek a napirendről.

A Város Önkormányzata csatlakozott a hátrányos helyzetű felsőoktatási hallgatók, illetve a felsőoktatási tanulmányokat kezdő fiatalok támogatására létrehozott Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz.

A Hazavárunk program a lakóhelyük és a tanintézmény közötti utazási költségek részbeni megtérítését szolgálja.

A felsőfokú végzettséget szerző fiatal felnőttek többsége azonban ritkán tér vissza szülővárosába, ezért a helyi önkormányzatnak külön figyelmet kell fordítania a jövőben a fiatal diplomás réteg megtartására, visszacsalogatására, elsősorban a foglalkoztatási és a lakásszerzési támogatásokkal

2.Szabadidő, kultúra, sport

A Községi Ház szabadidős és kulturális tevékenységekkel támogatja a fiatalok önkifejezését és kreativitását szolgáló kezdeményezéseket, az iskolai és iskolán kívüli szabadidős tevékenységeket, a hagyományápolás megteremtését biztosító rendezvényeket. Zalakaroson számos lehetőség van a természetben való kikapcsolódásra: gyalogosan, kerékpárral vagy akár vízzen.

A fiatalok szabadidejüket is legszívesebben barátaikkal töltik.

Támogatni kell: a jól szervező és jól vezető segítők közreműködésével összejáró, non formális, baráti csoportokat, közösségeket.

A szabadidő kulturált, hasznos eltöltésére kevés közművelődési színtér áll a fiatalok rendelkezésére. A hétfélig szabadidő eltöltését nagyban segítené egy saját ifjúsági közösségi tér kialakítása, melyet az intézmény jelenleg nem tud biztosítani.

A felső tagozatos korcsoporttól kezdődően a szabadidő-eltöltési szokások egyre összetettebbek és arányait tekintve egyre kevesebb értékkel bírnak. A korosztály szabadidős tevékenységei szorosan összekapcsolódnak a fiatalok önállósodási törekvéseivel, a fogyasztói státuszuk kialakulásával.

A fiatalok életében fontos szerepet töltenek be az ún. találkozási pontok, amelyekből kevés van településünkön. Ilyen a Bodahegyi úton lévő vendéglátóhelyek, a Kertmozi parkja, a Községi Ház udvara.

A fiatalok többnyire inkább beszélgetnek, azonban esetenként a zezugos részek lehetőséget kínálnak a (felnőttek elől elbújva) cigarettázásra vagy alkoholfogyasztásra is.. Az idősebb korosztályokhoz hasonlóan körükben is csökkent az érdeklődés a helyi mozi előadásai iránt. A relatíve alacsony látogatottság másik oka, hogy inkább előnyben részesítik az otthoni, szűk körű, meghitt baráti társaságban történő filmnézést. A technikai fejlődésnek köszönhetően (számítógépek hálózatba kötésével valamint az Internet segítségével) gyakran társaságban, többen is játszanak, hosszú órákon keresztül. Sokat televízióznak, és leginkább a képes magazinokat, képregényeket olvasák. Mindezen tevékenységek mögé szorul a szabadidő eltöltésének tekintetében a sportolás, a szabad levegőn töltött tevékenységek, a kirándulás vagy az iskolán kívül szervezett foglalkozások.

Van azonban egy szabadidő és versenysport tekintetében is aktív és elkötelezett réteg, melynek tagjai elsősorban a helyi sportegyesületekben sportolnak.

A Tárt Kapusrendezvényeknek köszönhetően lehetőség van az iskolán kívüli sportrendezvények látogatására is.

A játszóterek állapotának megőrzése, fejlesztése is fontos. E korosztály számára is vannak szabadtéri játékok, ez még egyelőre nem léteznek településünkön.

Az iskolai tanév alatt a fiatalok tanítás után szívesen találkoznak és maradnak Nagykanizsán.

Az otthoni, vagy barátok közötti hét közbeni szabadidős tevékenységek között első helyen áll az internetezés. Gyakori jelenség, hogy az iskolai elválás után hamarosan a neten keresztül folytatják tovább a beszélgetést a különböző csevegő-programokon és fórumokon. Egyre nagyobb teret hódít lányok körében is a számítógépes játékok világa, sokszor a tanulmányok rovására, hiszen a fiatal korosztály órákat képes egy-egy játékba belefeledkezve a monitor előtt tölteni.

Második helyre a televízió nézés került. Főként a könnyűzenét sugárzó csatornákat vagy a kereskedelmi adók beszélgetős showmúsorait nézik. A televízió nézést a rádióhallgatás követi. A fiatalok leginkább az érdeklődési körüknek megfelelő magazi-

nokat olvassák. Könyvtárba viszonylag kevesen járnak. A hét közbeni időszakra tevődik az iskolán kívüli, otthoni, vagy a szervezett keretek között folyó sporttevékenység is. Nagyon kevés kivételtől eltekintve a legtöbb fiatal a szabadidő eltöltésére a szórakozást, a bulit, diszkót tartja a legjobb megoldásnak. A diszkót követően szaporodnak meg a vandál cselekmények száma a városban (leszakított köztéri szemeteskukák, szemetelés, üres üvegek széttörése, virágok letaposása stb.).

A helyi szórakozási lehetőségek mellett külön meg kell említeni Nagykanizsa kínálatát ahová előszeretettel járnak diszkóba, bálba, illetve koncertekre. A fiatal felnőttek is elősorbán a nagykanizsai lehetőségekkel élnek. Természetesen az anyagiak mellett mindez iskolázottság, illetve az ilyen irányú motiváltság függvénye is.

Nagyszerű dolog, hogy Zalakaros rendelkezik Kertmozival, bár ez csak nyáron működik. Ez a fiatalok számára egy helyben meglévő fontos kulturálódási lehetőség. A filmek kínálatával sincs baj, hiszen az többnyire megfelel a fiatalok igényeinek is.

Ifjúsági Klub:

Egy olyan közösségi tér, ami az ifjúság számára lett kialakítva. Az első és legfontosabb feladatra, a fiatalok számára saját tér biztosítására a fent már említett klub nem igazán az erre a legalkalmasabb. A helyet programokkal is meg kell tölteni, így alkalmas kiscsoportos klubfoglalkozásokra. Ide beállítható asztali foci vagy más ehhez hasonló népszerű játék. Mindezek szervezéséhez szükség van a Községi Ház munkatársainak a jelenlétére úgy, hogy a fiatalok ne érezzék, hogy folyamatosan a felnőttek figyelik őket.

Lényeges az eszköztár fejlesztése: játékok beszerzése, asztalfoci, stb.)

Könyvtár:

A Móra Ferenc Általános Iskola Könyvtára a közművelődés szempontjából jelentős szervezet. 12.608 kötetes gyűjteményével, a megfelelő szakemberekkel, a kor kihívásainak megfelelő technikai felszereltséggel rendelkezik. Ezt az intézmény is vonzóvá kell tenni a fiatalok számára. (A beiratkozott olvasók száma: 239 fő, melyből 14-29(30) év közöttiek 28 fő.)

Sport

A fiatalok nagy számban sportolnak az egyesületekben (36 fő). A szabadidő sportok szervezését ebből is adódóan továbbra is támogatni kell.

Az úszás mint fontos alapsportág legjobban a fürdőben gyakorolható.

A sport infrastruktúra fejlesztése ugyancsak napirenden van, rövid távon is fejlesztés szükséges.

3. Egészség, életmód mentálhigiéné, szociális igények

Ifjúságvédelem:

-Fontos: családok segítése a nevelő, védő funkciójának eredményesebb betöltéséhez.

- A kortárs segítők képzése, aktivizálása.

- A prevenciót szolgáló tárgyi, személyi, pénzügyi feltételek fejlesztése és a helyi szükségletekhez igazodó prevenciós programok.

Mindenek előtt ide sorolandó a minél korábbi életkortól a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló preventív programok megvalósulása, ennek tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása.

- A mentálhigiéné szemlélet és készség alakítása.

- A helyi médiumok által a pozitív minták, értékek, ismeretek közvetítése, alternatív lehetőségek felkínálását, melyet a szabadidős színterek biztosával is lehetővé kell tenni. Nagy jelentőségű, hogy a közvélemény minél több ismerettel rendelkezzen a szenvedélyekről, és az átlagember is tudja, hogy saját szokásai, feszültség levezetési módjai, kialakult szenvedélyeit hogyan ismerheti fel és küzdheti le, és hogyan segíthet ebben másoknak.

- a kommunikáció fejlesztése az ifjúsággal, gyermekekkel kapcsolatba kerülő, és az életükben felelősséggel résztvevő intézmények közötti kommunikációt, illetve segíteni kell az idősebb és a fiatalabb korosztály közötti elfogadó, érdeklődő, előítélettől, ítélettől mentes kommunikáció megvalósulását.

- Drogstratégia végiggondolása a városban az intézmények összefogásával, tevékenységek összehangolása.

- drogpreevenció

Külön is szót ejteni erről a prevencióról. Kábítószer – ügyben a legfontosabb a megelőzés. Erre az önkormányzatnak folyamatosan figyelmet kell fordítania. Ami a tartalmi kérdéseket illeti: a drogproblémával foglalkozni kell megelőző programok támogatásával(D.A.D.A).

Településünk nem tartozik a bűnügyileg fertőzött települések közé. Az ismertté vált bűncselekmények számának csökkenésével tovább javult a település bűnügyi megítélése. A város közbiztonsága, a közterületek rendje jónak mondható, a lakosság nyugalma jelentősen zavaró jogsértések elkövetése nem jellemző.

Szorosabb együttműködés szervezésének segítésére lenne szükség a rendőrséggel, gyámüggyel, gyermekjóléti szolgálattal a gyermekkori-fiatalkori bűnözés, drogmegelőzés, deviáns magatartás megelőzése céljából. Az említett szervezetekkel való rendszeres esetmegbeszélések, szupervíziók és egyáltalán a folyamatos kapcsolattartás hatékonyabbá tenné a gyermek- és ifjúságvédelmi munkát.

Az egészségügy, életmód területén a testi és szellemi egészség a legfőbb érték, erősíteni kell a tudatosabb megjelenítését, amelyhez megfelelő motivációt és kommunikációt kell bevezetni és széles körben alkalmazni.

A fiatalok egészségi állapotát, életmód-lehetőségeit alapvetően differenciálják a társadalmi egyenlőtlenségek, elsősorban az iskolázottsági, a foglalkozási és a jövedelmi viszonyokon keresztül. Az egészségi állapot alakulása tekintetében kiemelt jelentőségű szerepe van az életmódnak. A legbefolyásolóbb tényezők a dohányzás, alkohol és a rossz táplálkozási szokások.

Az egészségügyi ellátás elsődlegesen az egészségügyi szakemberek feladata. Településünkön egy általános orvosi, egy fogorvosi körzet van, amely magában foglalja az iskola-fogászatot is. Egy gyermekorvos vállalkozóként rendel.

Városunkban összevont központi ügyeleti ellátás működik 16 órától reggel 8 óráig. Gyakorlatilag a rendelési idő befejezésétől folyamatos sürgősségi ellátást talál a lakosság másnap reggelig.

A helyi mentőszolgálat nagy segítséget jelent a helyi betegellátásban, a sürgősségi ellátásban, így a beteg sokszor 20-25 perc alatt kórházba kerül.

A fiatalok megkérdezése során megállapítható, hogy elégedettek a városban számukra biztosított egészségügyi ellátással, fontosnak tartják annak megőrzését és továbbfejlesztését (Különös tekintettel a gyermekorvosi ellátásra).

Ami az egészségi helyzet javítása érdekében az önkormányzat szintjén tehető:

- A kövérség mint népbetegség a kevés sportolás, mozgás és ezzel párhuzamosan a sok egészségtelen étel miatt tapasztalható. Ellene szabadidős sportrendezvények további szervezésének biztosításával,

- Az allergiás megbetegedések, a dohányzás-, az alkoholfogyasztás- és a drogfogyasztás elleni fellépés érdekében prevenciós programokat kell működtetni.

Egyelőre nem jelent nagyobb problémát jelent a városban is a különböző ajzószerke, tabletták és az italféleségek megjelenése a discóban és más helyeken.

Több magyarországi felmérés szerint a 13 és 16 éves korosztály 70 százaléka már próbálkozott a dohányzással.(Közvetett hatású intézkedés lehet az egyre jobban terjedő gyakorlat Magyarországon: a közterületeken a dohányzás betiltása).

Hasonlóképpen lesújtó a helyzet a dohányzást és az alkoholfogyasztást illetően. A megkérdezett középiskolások közül négyből három már kipróbálta a cigarettázást, a fiúk közül minden harmadik, a lányok közül minden ötödik naponta dohányzik! Az alkoholfogyasztást illetően még rosszabb a kép. Főként a hétvégi bulik alkalmával, szinte minden 14 -15 év feletti fiatal fogyaszt alkoholt, sokszor „csupán” a társaság nyomásának hatására. Sajnos a prevenció terén a civilszervezetek, iskolák nem elég aktívak, ezért ez a terület jelentős szakmai fejlesztésre szorul. Fontos lenne a szülők megfelelő felkészítése is, hiszen körükben még kevesebb az átfogó ismeret. Úgy véljük, ennek a területnek az erősítése fokozott figyelmet kell fordítani, melyben az önkormányzat szerepvállalása hangsúlyos.

A munkanélküliségi ráta viszonylag magas, ugyanakkor kezelhető mértékű településünkön. A cigány lakosság megfelelő lakás,- és egyéb életkörülményeinek kialakítását segíteni kell.

4. Érdekérvényesítés, érdekképviselet területén

- közéleti ifjúsági ügyek koordinálása

- Felnőtt segítő biztosítása a következő feltételekkel:

A fiataloknak szükségük van olyan felnőttre, akiben megbízhatnak. A felnőttek többsége azonban nem tudja megtalálni a helyes viszonyt és hangot a fiatalokkal azon dolgok ügyében, amik a fiataloknak fontosak, amit igazán sajátjuknak érznek.

A fiatalok saját, kötetlennek mondható önszervező szórakozási,, bulizási”tereiben csak társként szabad megjelennie a felnőttnek. Ebben a körben lehet ellenőrizni őket, de nem azért kell, hogy ott legyenek a felnőttek, mint fegyelmező személyek, hanem egyszerűen csak legyenek beszélgető partnerek: Társak számos dologban, amit a fiatalok kezdeményeznek és próbálnak megvalósítani.

- Az Ifjúsági Fórum megalakítása mint a közélet egyik szereplője lehetne a legfontosabb közvetítő az ifjúságtól mint korosztálytól az önkormányzat felé. Erre az önkormányzat nyitott.

- A fiatalok véleményére közéleti kérdésekben az önkormányzat kíváncsi.

A korosztály országos átlagot is meghaladóan rendelkezik internethasználati lehetőséggel. Erre építve közvetlen fórumként a Polgármesteri hivatal honlapján internetes párbeszédet kell elindítani ahol részben az önkormányzat által megadott fontos témákban, másrészt a fiatalok által megadott, általuk fontosnak tartott témákban lehetne tőlük információt kapni, kérdéseikre válaszolnának az Önkormányzat illetékesei.

Ifjúsági Információs Pont működtetése, amelynek funkciója:

A gyerekek és a fiatalok korosztályi sajátosságainak, szükségleteinek megfelelő információ elérhetőségét biztosító szolgáltatás.

Az információs pont a külön jogszabályban meghatározott területek vonzásában információgyűjtést és információszolgáltatást végez; biztosítja az országos ifjúsági szolgálat által létrehozott és karbantartott ifjúsági adatbázishoz történő hozzáférés lehetőségét.

Az információs pont szolgáltatása megszervezhető az ifjúsági közösségi tér keretében. Tevékenysége ellátása során együttműködik az ifjúság speciális élethelyzetével kapcsolatban tájékoztatási és tanácsadási feladatkörrel rendelkező más intézményekkel, szervezetekkel. Támogatja anyagilag és szakmailag a helyi ifjúsági kezdeményezéseket.

A fiatalok általában nem igénylik, hogy helyettük oldják meg a problémákat.

Inkább arra van szükségük, hogy gondjaik megoldásához a megfelelő eszközöket és segítséget megkaphassák, s tudják, hogy hová, kihez fordulhassanak problémáikkal.

Az önszerveződési lehetőségekkel szeretnének élni.

Meg kell határozni, hogy az ifjúsági kérdés integrált képviselője a döntéshozatalban hogyan valósítható meg.

5. Pályaválasztás, munkavállalás

A diákmunkára a korosztály tagjai részéről igény mutatkozik. A diákmunkát biztosító munkahelyek folyamatos összegyűjtése, a diákok számára a munkavégzés lehetővé tétele segítene a jobb közérzet kialakításában és némi keresethez juthatnának a diákjaink is.

- Különösen nehéz a tanulmányaikat befejező és munkát kereső pályakezdő fiatalok helyzete, hiszen számukra a munka világába való bekerülés jelenti a legnagyobb problémát. Bár korszerű ismeretekkel rendelkeznek, rugalmasak, könnyen alkalmazkodnak, de nincs munkatapasztalatuk, ebből következően hátrányosabb helyzetbe vannak az állásokért folytatott versenyben.

6. Lakáshoz jutás

A fiatalok lakáshelyzete az elmúlt tíz évben romlott, hiszen az ingatlanárak jelentősen emelkedtek. A fiatalok döntő része önjelölt képtelen lakástulajdonhoz jutni, legfeljebb családi segítséggel teheti ezt meg. A települések megtartó erejét nagymértékben meghatározza, hogy az ott élő fiatalok első lakáshoz jutását milyen módon segíti.

- A 15-29 éves korosztály olyannyira heterogén, hogy miközben egyes csoportjai még a középiskola padjaiban ülnek és a tanulásra koncentrálnak, addig egyes csoportok számára már a legfontosabb kérdés a lakáshoz jutás. Célszerű lenne egy olyan új rendszer létrehozása, melyben a rászoruló fiatalok úgy kapnak alacsony lakbérrel önkormányzati bérlakást, hogy vállalják:

az előtakarékoskodást igazoltan elkezdik és meghatározott időn – célszerűen öt éven – belül saját lakást vásárolnak vagy építenek és az önkormányzattól kapott lakásból kiköltöznek. Amennyiben erre a kiköltözésre nem kerül sor, akkor a lakbér a piaci lakbér fölé emelkedik. Egy ilyen rendszer bevezetése elvileg működtethető a meglévő önkormányzati bérlakások egy részének felhasználásával, de lehetséges új bérlakások építésével is.

- Az első lakáshoz jutók támogatását valamilyen formában biztosítani kell – de

szigorúan csak a rászorultság alapján.

Ellentételezésképpen a támogatott fiatalok az ingatlant hosszabb ideig ne értékesíthessék és legyenek kötelesek a támogatással megszerzett ingatlanban lakni, ott állandó lakcímet fenntartani.

- Lakásépítéshez telkek kialakítása egy lehetséges támogatási forma akkor, ha az önkormányzat a saját tulajdonát képező telket a piaci árnál alacsonyabban értékesíti kizárólag a rászorultság elve alapján olyanoknak, akik vállalják, hogy ennek ellentételezésképpen a felépítendő családi házat meghatározott ideig nem értékesítik, a házban állandó lakcímmel bejelentkeznek.

- a fiatalok keveset tudnak a lakáshoz jutási lehetőségekről, pedig akár már 17-18 éves kortól szívesen tájékozódna ezen a területen is.

A fiatalokat a szakmai képzés, a megfelelő munkához jutás mellett az önálló lakás megszerzése és a családalapítás foglalkoztatja leginkább.

7.civil szervezetek, nemzetközi kapcsolatok

Szükség van olyan civil szervezetekre, melyeknek a feladatai közé illeszthető néhány, a fiatalokat érintő tevékenység – olyanok, melyek a generáció tagjait érdeklik, és érdeklődésüket jelenleg nem tudják hol kielégíteni. Ezt az önkormányzatnak anyagilag is támogatni szükséges.

A nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó adataink leginkább az önkormányzat cserekapcsolatai, az iskola révén vannak, illetve, ha a civil szerveződések együttműködést kérnek, vagy tudomásunkra jut különböző rendezvények szervezésekor a kapcsolatfelvétel igénye. A gyermek, de különösen az ifjú korosztály igénye az utazásra, a más kultúrákkal való megismerkedésre, rendkívül nagy.

Igaz ez a családi, a turisztikai, illetve az iskolai, és munkahelyi jellegű tanulmányi utakra, üdülésekre, kirándulásokra.

Ifjúsági mobilitás, nemzetközi kapcsolatokban a törekvésünk:

- A nemzetközi ifjúsági cserék bátorítása, támogatása. A cserék lebonyolításához szükséges szakmai segítségnyújtás formáinak támogatása (nemzetközi cserék lebonyolítására felkészítő képzések, a tapasztalatok összegzése).
- Zalakaros testvérvárosaival kerüljön sor a fiatalok közötti kapcsolatok kialakítására. (Jó példa az olesnoi kezdeményezés)

További javaslatok az ifjúsági kezdeményezések, szabadidő, kultúra, sport területén

- Elkülönített Ifjúsági Alapot kellene létrehozni a város költségvetésében nevesítve, mely önálló szakmai fejezeteket tartalmaz (kifejtés az adódó feladatok fejezetnél). Ez az alap tartalmazza az összes ifjúsági célú forrást és annak felhasználását leíró fejezeteket.
- El kell érni, hogy az ifjúság szabadidejének hasznos eltöltésére szolgáló intézmények rendszere ne szűküljön, hanem a lehetőségek a jövőben növekedjenek.

- A fiatalok megváltozott igényeinek folyamatos figyelemmel követése, illetve a szolgáltatásoknak, a megváltozott igényekhez történő igazítása.
- Megjelenhetne az „ifjúsági média”, a sajtótermékek részeként, hangsúlyossá kell tenni a város ifjúsági rendezvényeinek hirdetését.
- Lehetőség szerint megfontolandó a hétvégi, éjszakai buszjáratok beindításának megvalósíthatósága, melyekkel a fiatalok a szórakozóhelyekre eljuthatnak, illetve onnan nagyobb biztonsággal hazatérhetnek.
- Meg kellene vizsgálni a már rendelkezésre álló, ifjúsági célokat szolgáló önkormányzati tulajdonok fejlesztésének és kihasználtságuk növelésének lehetőségeit.
- Újabb közösségi terek, találkozási pontok nyerhetők. (Közösségi Ház udvara, szabadtéri játékeszközök kihelyezésével, görkorcsolyapálya építésével)
- ifjúsági és ifjúsági célú szervezetek működésének támogatása
- ifjúsági közélet támogatása (újság, helyi rádió, internetes közösség, stb.)

A fiatalok látják, hogy a város fejlődik. Büszkék arra, hogy épül-szépül a város, azonban mivel ez őket konkrétan nem érinti, ezért egyelőre úgy látják, hogy nem sok perspektíva kínálkozik számukra. Persze - és ez nem lokális kérdés – értékrendjük alakulásához nagyban hozzájárulnak a kereskedelmi televíziók negatív hatásai, valamint a társadalmi-gazdasági változások okozta generációs szakadék.

A diplomás fiatalok egy része szívesen maradna Zalakaroson. Ami emellett szól: nyugodt „kisvárosi” légkör, nagyvárosok közelsége, minimális bűnözés, bővülő programkínálat, szélesedő támogatási lehetőségek. Ellenérvek: kevés munkalehetőség, nehéz lakáshoz jutni, nehéz kialakítani megfelelő egzisztenciát „mivel ez kisváros: úgyis az ismerősnek lesz munkahelye, nem a végzettség, vagy a munkatapasztalat számít” típusú vélekedés is gyakori. „Unalmas”- kevés a szórakozási lehetőség- ez a középiskolások véleménye.

V. Összegzés

Az ifjúságpolitikai koncepciónak arra, kell irányulnia, hogy a város megfelelő környezeti feltételeket jelentsen a felnövekvő fiatal korosztály számára, ahol otthonosan érezhetik magukat, vagyis ahol kiszámíthatóak az életviszonyaik, ahol problémák esetén szakértő segítséget találnak azok megoldásához, és ahol felkészülhetnek a felelősen élő és cselekvő magyar állampolgárként való felnőtt életükre.

Alaptétel az, hogy azon feladatokat, igényeket, melyeket az ifjúság önszervező módon meg tud oldani, ne ellássuk, hanem elsősorban a hozzájuk szükséges feltételeket

biztosítsuk, valamint hogy a kérdéseket lehetőleg ott kezeljük, ahol felmerülnek, a gyermek- és ifjúsági közösségekben.

Fontos, hogy a megfogalmazott célokat és a hozzájuk kapcsolódó feladatokat a megvalósításban részt vevők napi munkájuk során hasznosítsák, döntéseiket a koncepció megvalósításának szellemisége hassa át.

Fontos lenne ifjúsági referens állandó foglalkoztatása, aki a koncepcióban megjelölt célok, feladatok koordinátora kell, hogy legyen. Segítenie kell az önkormányzat, az intézmények, a civil szervezetek és ifjúsági önszerveződések munkáját, összekötő kapcsolóként kell részt vennie a mindennapi munkában.